

Barnkonventionen i skolan

- Kort om Barnombudsmannen
- Vad kräver barnkonventionen av oss?
- Hur lever Sverige upp till Barnkonventionens huvudprinciper i skolan?
- Vad vet barn om sina rättigheter?
- Vad krävs för att skapa bättre förutsättningar för barns rättigheter i skolan?

Barnombudsmannens uppdrag enligt lag

- ATT LYSSNA. Företräda barns och ungas rättigheter enligt barnkonventionen.
- ATT BEVAKA. Förvaltningsmyndigheter, kommuner och landsting ska på uppmaning lämna uppgifter om vilka åtgärder som vidtagits för att i den egna verksamheten genomföra barns och ungas rättigheter. Skyldiga att komma till överläggning.
- ATT PÅVERKA. Driva på genomförandet och bevaka efterlevnaden av barnkonventionen. Föreslå författningsändringar, bilda opinion, sammanställa statistik, följa internationella utvecklingen.

“Barnkonventionen, är inte den avklarad i Sverige? Vad är problemet för barn i Sverige?”

- Okunskap om barns situation i vårt eget land.
- Okunskap om vad barnkonventionen kräver av oss.

“Man känner att man finns på lektionerna, men inte på rasten. Då är man värsta isbiten, helt genomskinlig, som om de ser rätt igenom en.”

Frida, 15

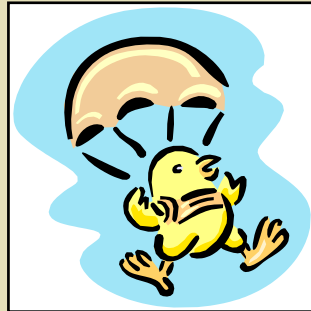

- Barnkonventionen ingen simpel checklista!
 - Anger väsentliga principer och en process för hur dessa principer ska få genomslag här och nu.
- “Vilken plats och vilken respekt barnet ges i samhället. Och om beslutsfattarna är inställda på att prioritera barnets bästa”**

Grundläggande synsätt

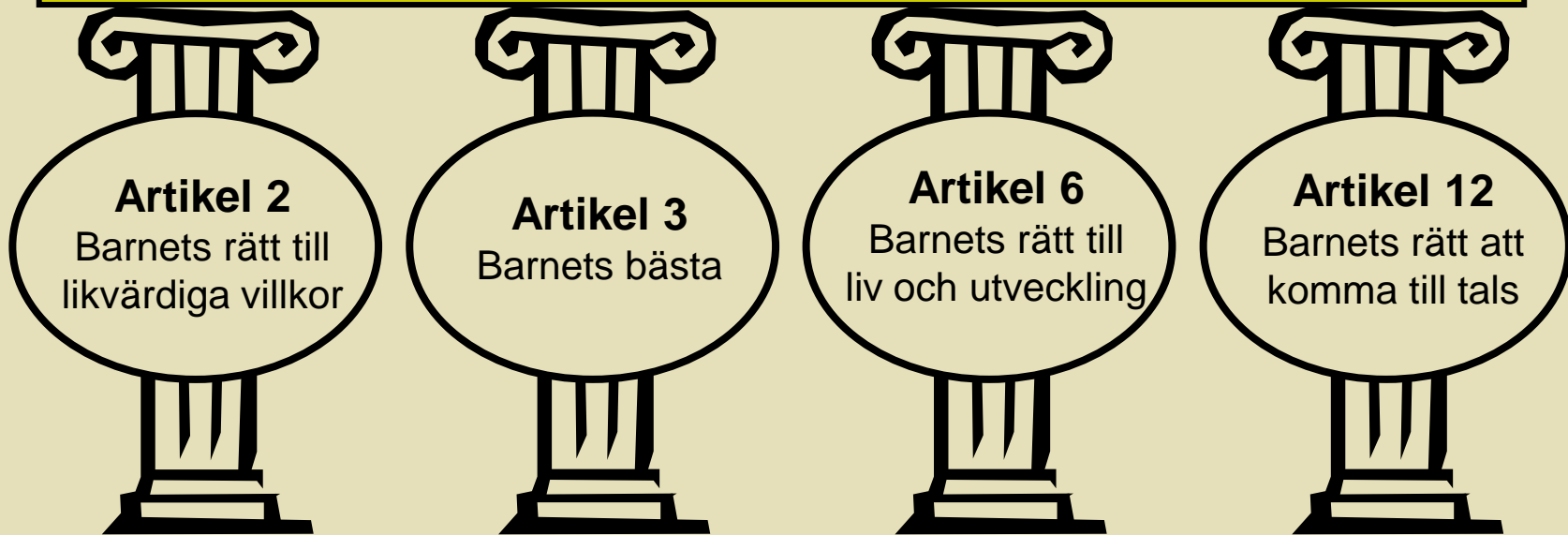
Barndomen har ett värde i sig själv

Barn behöver särskilt skydd

Huvudprinciper

Barnkonventionen

Barnets bästa?

... det har vuxna alltid varit säkra på!

- Barn på sjukhus

Slutsats: fråga barnen!

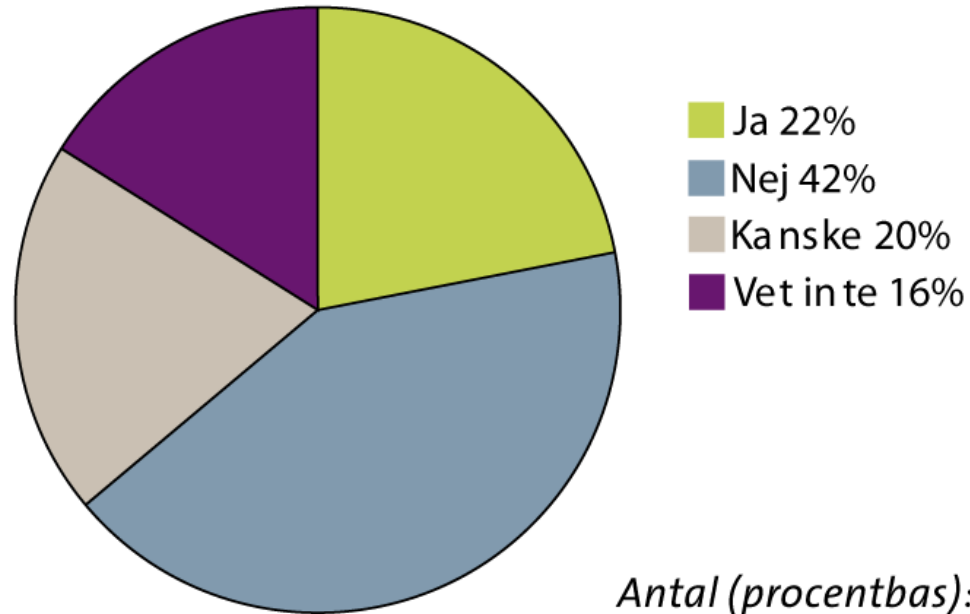
- Barn i expertrådet

Hur lever Sverige upp till barnkonventionens huvudprinciper i skolan?

- **Likvärdighet?** Kritik för skillnader... (utb, elevhälsa) Utmaningar i skolan...?
- **Barnets bästa?** Expertrådet... Rättigheter
- **Barnets rätt till liv och utveckling?** Placerade barn...?
- **Rätten att komma till tals?** Expertrådet...

Vad vet barn om sina rättigheter?

Har du hört talas om barnkonventionen?

Källa: Barnombudsmannen. Undersökning om barns och ungas kännedom om sina rättigheter. Januari 2009.

**Var finns det vuxna som respekterar dig
och tar dig på allvar när du har något viktigt att säga?
Flervalsfråga. Procent.**

	År 5	År 8	Alla
Hemma	97	92	95
I skolan	82	71	76
I idrottsförening som du är med i	46	36	41
I annan förening som du är med i	26	15	20
I mataffären	19	13	16
På bussen	17	10	14
På fritidsgården	26	22	24
På biblioteket	28	21	24
På vårdcentralen	52	44	47
På apoteket	34	24	29
Hos tandläkaren	41	31	36
Annat ställe	46	41	43
Ingenstans	1	2	2
Totalt antal	355	387	742

Källa: Barnombudsmannen. Undersökning om barns och ungas kännedom om sina rättigheter. Januari 2009.

**Hur skapa bättre förutsättningar
för barnets rättigheter i skolan?**

Våra förväntningar på myndigheterna inom Utbildningsdepartementet

- Utveckla former för kunskapsinhämtning/dialog med barn i ffa utsatta situationer
- Tydliga rutiner för barnkonsekvensanalyser som del av *ordinarie* beslutsprocesser
- Eget ansvar för fortbildning och kompetensförsörjning vad gäller barnrättsperspektiv i den egna organisationen
- Se över hur barn och unga har möjlighet att kräva ut sina rättigheter – gäller i synnerhet myndigheter som utövar tillsyn.
- Myndighetsinformation som rör barn ska vara anpassad och tillgänglig för barn.

Den nationella strategin: kommuner/landsting

- * Inrätta system för att följa hur barnets bästa förverkligas i det kommunala arbetet
- * Fortbildning för stärkt barnkompetens och ökade kunskaper om barnkonventionen

Framgångsfaktorer – stärkt barnrättsperspektiv

- Ledningens entydiga stöd och engagemang
- Arbeta in perspektivet i centrala styrdokument
- Utgå från befintliga arbetsprocesser
- Utbildning och information
- Ekonomiska och personella resurser
- Dialog och erfarenhetsöverföring
- Uppföljning och utvärdering

Några viktiga punkter

- Barns rätt att få kunskap om sina rättigheter
- Skolans viktiga roll för barn i utsatta situationer
- Barnets rätt att få information och att få komma till tals

Tack!

